

Psicologia Evolutiva II

2013/2014

Codi: 102549

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: José Luis Lalueza Sazatornil

Correu electrònic: JoseLuis.Lalueza@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És imprescindible un bon domini del català o/i castellà oral i escrit per tal de poder realitzar les activitats que es proposen així com un bon domini lector de la llengua anglesa i de les eines d'informàtica bàsiques. També és necessari un bon nivell de redacció escrita.

Tenir assimilats els conceptes bàsics tractats en la psicologia evolutiva I.

És altament recomanable que els estudiants cursin les assignatures que s'imparteixen en el mateix curs i semestre que aquesta assignatura.

Objectius

Contextualització

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre els processos cíclics (d'estabilització i de canvis) en els àmbits de socialització, de desenvolupament emocional, sexual, d'identitat i de valors morals.

Es donaran a conèixer les principals qüestions que es plantegen dins la Psicologia Evolutiva aportant-hi algunes de les teories amb les quals s'interpreta actualment el desenvolupament humà al llarg del seu cicle vital.

Objectius formatius de l'assignatura

Quan l'estudiant acabi l'assignatura serà capaç de:

- Relacionar els diferents factors socials, històrics i culturals que possibiliten el desenvolupament de la persona i descriure els processos.
- Reconèixer diferents pràctiques de socialització i relacionar-les amb els contextos on tenen lloc. Família, escola, amics, mitjans de comunicació i les noves tecnologies
- Identificar els condicionants culturals del desenvolupament, així com les arrels i metes culturals de les pràctiques educatives.
- Identificar els processos de construcció del gènere i la identitat sexual a través de la infància i l'adolescència.
- Reconèixer els indicadors corresponents al desenvolupament moral i avaluar les conductes prosocials.
- Identificar elements de les diverses dimensions de la parella i de les relacions de parella: afecte,

comunicació, gestió del sistema i regles.

- Conèixer els processos biopsicosocials de l'envelliment.
- Utilitzar l'entrevista com a procediment de recerca d'informació vàlida per l'anàlisi del desenvolupament humà. Construir històries de vida i analitzar els processos evolutius corresponents.
- Seleccionar i utilitzar els recursos comunicatius convenients.

Competències

Psicologia

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Comunicar-se eficaçment, fent ús dels mitjans apropiats (orals, escrits o audiovisuals), tenint en compte la diversitat i tots aquells elements que puguin facilitar o dificultar la comunicació.
- Distingir i relacionar els principis psicosocials del funcionament dels grups i de les organitzacions.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca
- Identificar i descriure els processos i les etapes del desenvolupament psicològic al llarg del cicle vital.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Reconèixer els principis i les variables que incideixen en els processos educatius al llarg del cicle vital.
- Reconèixer la dimensió social de l'ésser humà, considerant els factors històrics i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica humana.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les relacions entre el sistema familiar i altres sistemes relacionats.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Contrastar diferents fonts documentals.
4. Descriure els processos i les etapes del desenvolupament d'una família.
5. Dissenyar i dur a terme entrevistes a persones de diferents edats.
6. Elaborar documents de síntesi.
7. Identificar les funcions i les pautes educatives d'una família.
8. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
9. Reconèixer diferents pràctiques de socialització.
10. Reconèixer els conceptes teòrics fonamentals en els textos.
11. Reflexionar sobre les dificultats comunicatives que poden sorgir en els processos comunicatius amb diferents grups d'edat.
12. Relacionar els continguts de les entrevistes amb els continguts teòrics.
13. Relacionar els diferents factors socials, històrics i culturals que possibiliten el desenvolupament.
14. Relacionar les pràctiques de socialització amb els context on tenen lloc.
15. Seleccionar i utilitzar els recursos comunicatius convenients.
16. Treballar en equip.
17. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
18. Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

Continguts

Bloc A. Contextos de socialització

Noció de context de desenvolupament.

Procés de socialització:

- Socialització en l'àmbit familiar
- Socialització en altres àmbits: escola, amics, mitjans de comunicació, TICs.

Bloc B. Diversitat cultural, educació i desenvolupament

Context cultural i pràctiques educatives. La canalització cultural del desenvolupament

El desenvolupament en una societat multicultural.

Reptes al desenvolupament en entorns d'exclusió social

Bloc C. Diversitat individual en el desenvolupament. Les discapacitats.

Condicionants evolutius de la discapacitat física, psíquica i sensorial.

Bloc D. Identitat social, personal i de gènere

La construcció de la identitat. Convergència de processos a l'adolescència

Les diferències de gènere en les relacions interpersonals i socials.

La construcció de la identitat sexual

Bloc E. La construcció de la persona adulta.

Desenvolupament moral, egocentrisme i prosocialitat.

Les expectatives socials en el procés de fer-se adult. Diferències culturals.

La parella com a sistema i com a procés.

Bloc F. Envel·liment

Envel·liment en el marc de la psicologia evolutiva del cicle vital.

Metodologia

Metodologia docent

Per cada un dels sis blocs temàtics seguirem una estructura que inclou:

- Exposicions magistrals en format conferència.
- Activitats pràctiques: exposició de casos, anàlisi de textos, discussió lectures, ... entre altres.
- Fòrums de discussió tan presencials com virtuals.
- Treball de camp

La docència queda dividida en:

Activitats Dirigides: 44h

- Conferències dividides en blocs temàtics. CONF 2/1
- Activitats pràctiques, anàlisi de casos i discussió lectures SEM 1/2

Activitats Supervisades: 10h

- Tutories seguiment dels treballs en grup.
- Tutories seguiment dels treballs individuals.
- Participació en fòrums i altres activitats en el campus virtual
- Treball de camp

Activitats Autònomes: 89h

- Cerca de documentació en llibres, revistes i Internet
- Lectura informativa i comprensiva de textos.
- Redacció de treballs individuals
- Elaboració de treballs en grup
- Estudi: Realització esquemes, mapes conceptuals i resums
- Treball de camp

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències temàtiques CONF 2/1 18h Activitats pràctiques, anàlisi de casos i discussió lectures SEM 1/2 26h	44	1,76	1, 2, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories seguiment entrevistes 10 h.	10	0,4	2, 5, 8, 11, 12, 13, 16
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació 5h Lectura de textos 15h Treballs individuals 15h Treballs en grup 20h Estudi 20h Treball de camp 5h	89	3,56	2, 8, 11, 12, 16, 17, 18

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant activitats individuals (exàmens i treball de camp) i grupals (anàlisi de cas i presentació de síntesi).

Les evidències d'aprenentatge que haurà de lliurar l'estudiant faran referència als continguts de les conferències així com a les competències desenvolupades en les activitats dels seminaris.

El sistema d'avaluació s'organitza en 5 evidències, cada una de les quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Evidència 1a: Examen conceptual (20%). Prova individual per la que s'ha d'explicar concisament conceptes abordats a les conferències i les lectures. Primera prova dels conceptes dels blocs A, B i C durant la primera setmana d'avaluació.

Evidència 1b: Examen conceptual (20%). Prova individual per la que s'ha d'explicar concisament conceptes abordats a les conferències i les lectures. Segona prova dels conceptes dels blocs D, E i F durant la segona setmana d'avaluació.

Evidència 2: Anàlisi de cas en grup (25%). Anàlisi d'un cas que incorpora elements treballats en els seminaris. Es presentarà durant la setmana 13 i els estudiants, en grups, ho hauran d'analitzar i redactar les conclusions en un termini de temps determinat, recolzant-se en material documental.

Evidència 3a: Realització i buidatge d'una entrevista (15%). Realització d'una entrevista individual. Cada membre d'un grup s'encarrega d'una entrevista sobre una etapa del cicle vital a una persona d'una determinada franja d'edat: 8-10 anys; 14-16 anys; 25-29 anys; 40-55 anys; 70-... anys. S'haurà de presentar durant la segona setmana d'avaluació la transcripció dels aspectes més rellevants de l'entrevista en connexió amb el marc conceptual de l'assignatura.

Evidència 3b: Presentació oral en grup de l'anàlisi de síntesi de les entrevistes (20%). Cada grup realitza, a partir del conjunt d'entrevistes realitzades pels seus membres, un anàlisi de l'evolució del concepte de l'etapa del cicle vital treballada, a través del cicle vital i de les cohorts. Es farà una presentació pública de 15 minuts recolzada en ppt o similar i en la que intervindrà cada membre del grup.

Per aprovar l'assignatura, cal tenir una nota mínima de 4, a cada una de les evidències.

Reavaluació: Podran optar a la reavaluació les persones que no tinguin superades dues evidències com a màxim, i caldrà reavaluar les mateixes durant la setmana de reavaluació.

Es considerarà "no presentat" l'estudiant que concorri en: -Haver entregat menys del 51% de les evidències avaluatives requerides.

El tractament de casos individuals serà atès per l'equip docent que imparteixi l'assignatura en horaris d'atenció a l'estudiant.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidència 1a: Examen conceptual blocs A, B i C	20%	1	0,04	4, 8, 9, 10, 14
Evidència 1b: Examen conceptual blocs D, E i F.	20%	1	0,04	4, 8, 9, 10, 14
Evidència 2: Anàlisi de cas en grup	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 7, 9, 13, 14, 16, 17
Evidència 3a: Realització i buidatge d'una entrevista	15%	0,5	0,02	4, 5, 11, 12, 15
Evidència 3b: Presentació oral en grup de l'anàlisi de síntesi de les entrevistes	20 %	1,5	0,06	1, 2, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18

Bibliografia

Les lectures consistiran en articles que estaran disponibles en el moodle de l'assignatura i capítols que seran referenciats en la mateixa plataforma en relació a cada bloc. A continuació es detalla una llista de manuals de referència relacionats amb l'assignatura:

Belsky, J (2001) Psicología del Envejecimiento. Ed. Paraninfo. Thomson learning

- Bennet, M. (Ed.) (1993). El nen com a psicòleg. Barcelona: Ediuoc.
- Bruner, J. S. (1991). Actos de significado. Más allá de la revolución cognitiva. Madrid: Alianza. [cap I]
- Cole, M. (1999). Psicología Cultural. Madrid. Morata. [cap V]
- Harris, P. (1992). Las emociones en el niño. Madrid: Psicología minor.
- Palacios J.; Marchesi A.; Coll, C (2001) Desarrollo Psicológico y Educación.I. Psicología Evolutiva. Madrid: Alianza.
- Perinat, A.(2003). Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico. Barcelona EDIUOC.
- Perinat, A. (Comp.) (2003): Adolescentes del siglo XXI. Aproximación psicológica y social. Barcelona: EDIUOC.
- Roche, R.(Comp) (2010) "La prosocialidad: nuevos desafíos" Buenos Aires. Ciudad Nueva.
- Roche Olivar, R. (2006) "Psicología de la pareja y de la familia. Análisis y optimización" Universitat Autònoma Barcelona. Servei de Publicacions. Bellaterra. ISBN 84-490-2433-1
- Rodrigo, M.J. & Palacios, J. (1998) (coords.). Familia y desarrollo humano. Madrid: Alianza.
- Rogoff, B. (1993). Aprendices del pensamiento. Barcelona: Paidós
- Rogoff, B. (2003): The Cultural Nature of Human Development. Oxford NY. Oxford University Press.
- Turiel, E.; Enesco, I.; Linaza, J. (1989). El mundo social en la mente humana. Madrid: Alianza Psicología.